

سازمان بورس و اوراق بهادار
Securities & Exchange Organization

مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی

تهیه و تصویب: کمیته راهبردی پژوهش

فهرست اولویت‌های پژوهشی سازمان
بورس و اوراق بهادار در سال ۱۴۰۱ به
همراه توضیحات

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
در این تحقیق در پی پاسخ به سوالاتی از این دست هستیم که بی ثباتی بازار به چه معنایی است؟ تعریف جامع و مانع آن کدام است؟ ابعاد، مولفه ها و شاخص های آن چیست؟ آیا هر نوسان یا روندی معادل بی ثباتی است؟ معیار و روش اندازه گیری عملیاتی آن چیست؟	تبیین مفهوم بی ثباتی	
در این تحقیق لازم است در خصوص تاثیر عوامل موثر بر بی ثباتی از قبیل عرضه های بزرگ اشخاص حقیقی و حقوقی، اقدامات، تصمیمات و معاملات بخش دولتی و شبه دولتی شامل آزادسازی سهام عدالت، شوک های اقتصادی و سیاسی داخلی و خارجی و رفتار توده وار سرمایه گذاران بررسی های لازم به عمل آمده و در صورت وجود موارد دیگر، نسبت به استخراج آنها نیز اقدام گردد. همچنین لازم است در خصوص هر یک، ضمن ارائه مدل جهت تحلیل و اندازه گیری اثر هر عامل، چگونگی و فرایند تاثیر و راهکارهای مدیریت آن نیز تحلیل گردد.	عوامل موثر بر بی ثباتی	
در این پژوهش ضروری است محقق (محققین) ضمن شناسایی انواع مکانیزم های تثبیت بازار سرمایه مانند دامنه نوسان قیمت، حجم مینا، خرید اعتباری (اعم از مقررات مربوطه، دوره تسویه و ...)، فروش استقراضی (تعهدی)، ابزارهای پوشش ریسک (اوراق آتی، اوراق اختیار معامله عادی و تبعی و ...)، سهام خزانه، بازارگردانی، صندوق های تثبیت بازار (مانند صندوق توسعه بازار و صندوق تثبیت در ایران) و دیگر مکانیزم های موجود در دیگر کشورها، به آسب شناسی مکانیزم های موجود در بازار سرمایه ایران از جهت کارکرد آنها در تثبیت بازار پرداخته و جهت استفاده موثر و بهینه از هر مکانیزم (اعم از مکانیزم های موجود و مکانیزم های جدید) راهکارهای سیاستی ارائه نماید تا بر اساس شرایط خاص بازار بتوان از یک یا چند مکانیزم خاص در جهت ایجاد ثبات در بازار استفاده نمود.	* مکانیزم های تثبیت (در حال انجام)	
مداخلات دولت در بازار سرمایه یکی از عوامل موثر بر رفتار بازار است که پیامدهای قابل توجهی را بر بازار سرمایه به همراه دارد. لازم است اولاً بررسی جامعی از نوع مداخلاتی که دولت ها در سایر کشورها در بازار سرمایه انجام داده اند و اثرات مثبت و منفی آنها انجام شود، و ثانياً حتی الامکان با تکیه بر داده ها، میزان و تاثیر این مداخلات در بازار سرمایه ایران بررسی گردد.	آسب شناسی مداخلات دولت (استفاده از منابع صندوق توسعه، منابع بانک ها، منابع سهامداران عمده، منابع اشخاص حقوقی و ...) با هدف تثبیت بازار سرمایه	
حرکت دسته جمعی قیمت ها در ایران یکی از پدیده های رایج است که معمولاً به رفتار هیجانی سرمایه گذاران و سوگیری های رفتاری آنها نسبت داده می شود. این در حالی است که در اکثر بازارهای در حال توسعه وضعیت مشابهی حاکم است. در این پژوهش لازم است دلایل علمی حرکت دسته جمعی قیمت ها و ارائه راهکار برای بهبود آن ارائه شود.	شناسایی دلایل حرکت دسته جمعی قیمت ها در بازار سهام ایران	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
در این پژوهش مطلوب است، پژوهشگر بررسی انواع مدل‌ها و الگوهای جهانی بازارگردانی در افزایش نقدشوندگی و کاهش نوسان‌پذیری قیمت سهام را انجام دهد و با بهره‌گیری از تجارب کشورهای دیگر به بررسی الزامات تأسیس بازارگردان‌ها پرداخته، فعالیت نهادهای بازارگردان ارزیابی شده و همچنین اثربخشی نقش فعالیت بازارگردانی را در مدیریت هیجانات بازار سرمایه تبیین نماید و راهکارهای اصلاحی در جهت بهبود بی‌ثباتی بازار سرمایه با استفاده از فعالیت بازارگردانی ارائه گردد. در این راستا لازم است به سوالات زیر پاسخ داده شود: آیا فعالیت نهادهای بازارگردان فعلی در بهبود شرایط ثبات بازار اثربخش بوده است؟ آیا تعداد نهادهای بازارگردان در بازار سرمایه مناسب است؟ آیا مدل‌ها و الگوهای بکارگرفته شده در جهت مدیریت نوسانات و هیجانات بازار موثر بوده است؟ مدل‌های بکارگرفته شده در قراردادهای بازارگردانی بهینه است؟ چالش‌های فعالیت بازارگردانی در بازار سرمایه ایران چیست؟ راهکارهای اصلاحی در جهت بهبود شرایط کدام است؟	اثربخشی فعالیت بازارگردانی (الزامات، مدل‌ها، نهادهای بازارگردان، قراردادهای بازارگردانی، چالش‌ها و ...)	
این اعتقاد در بین بسیاری از صاحب‌نظران بازار سرمایه وجود دارد که انتشار بی‌رویه اوراق بدهی جهت تامین مالی کسری بودجه، علیرغم اینکه دارای آثار تورمی پولی‌سازی کسری بودجه نمی‌باشد، لیکن انتشار بی‌رویه آن می‌تواند موجب کاهش منابع مالی موجود در بازار سرمایه گردد. به‌علاوه، عدم تنظیم‌گری سازوکار معاملات ثانویه و بازارگردانی اوراق بدهی دولتی، می‌تواند آثار بی‌ثبات‌کننده‌ای بر سایر بازارها و ارکان بازار سرمایه داشته باشد. در این تحقیق انتظار می‌رود که محقق، ضمن بررسی سازوکارهای انتشار و بازار اولیه و ثانویه اوراق بهادار دولتی در سایر نقاط دنیا، تاریخچه انتشار این اوراق در بازار سرمایه ایران را بررسی نموده و اهم چالش‌های عملیاتی انتشار و معاملات اوراق بهادار را احصاء و راهکارهای اصلاح و ارتقاء حوزه اوراق بهادار دولتی را احصاء نماید. انتظار می‌رود محقق حجم بهینه انتشار اوراق بهادار در بازار سرمایه ایران در ادوار گذشته را بررسی و بر اساس شبیه‌سازی بازار سرمایه ایران، حدود بهینه انتشار اوراق بدهی دولتی را تعیین نماید. ضمناً می‌بایست پیشنهادات سیاستی لازم را نیز در این زمینه ارائه کند.	آسیب‌شناسی و بازنگری در فرآیند عرضه و بازارگردانی اوراق بدهی دولتی	
در این راستا انتظار می‌رود پژوهشگران ضمن بررسی موضوع در بخش‌های مختلف دولتی و خصوصی موانع تامین مالی هر یک از این دو بخش را احصاء و رتبه‌بندی نموده و در نهایت با توجه به فرایندهای موجود در زمینه تامین مالی، راه‌حل‌های پیشنهادی برای تامین مالی بخش‌های دولتی و خصوصی با در نظر گرفتن نوع صنعت را ارائه نمایند. بدیهی است از آنجا که سازمان بورس و اوراق بهادار بستر لازم را برای تامین مالی فراهم می‌نماید باید مورد توجه محققین قرار گیرد.	عدم پویایی بازار اولیه و ضعف تامین مالی از طریق بازار سهام	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
بررسی اثر وقوع شوک‌هایی نظیر تحریم‌ها و تاثیرپذیری بازار سرمایه از آنها از اهداف اساسی این تحقیق می‌باشد. تحلیل آسیب‌پذیری بازار و نیاز به راهکاری جهت ارتقای استحکام آن در برابر این شوک‌ها و بررسی تاب‌آوری این بازار و ارائه الگوهایی مناسب برای آن از محورهای این تحقیق می‌باشد. منظور کلی از تاب‌آوری، استحکام در برابر ریسک‌های محیطی و خروج مناسب از وضعیت‌های عدم تعادل و تغییر در برابر روندهای بلندمدت محیطی است. در حقیقت در این بررسی، مفهوم تاب‌آوری از لحاظ نهادها، ابزارها، نهاد ناظر و قوانین و مقررات و بازارها و ناشران مدنظر می‌باشد.	ارزیابی میزان اثرپذیری تاریخی بازار سرمایه از شوک‌های خارجی و راهکارهای ارتقا تاب‌آوری بازار	
همیشه از بانک‌ها به عنوان یکی از منابع خلق نقدینگی انتظار می‌رود تا در نوسانات بازار سرمایه خصوصا در زمان ریزش بازار، با تزریق نقدینگی از سهام خود، شرکت‌های زیرمجموعه و سایر سهام‌های بنیادی حمایت نمایند درحالی‌که بانک‌ها مطابق با دستورالعمل سرمایه‌گذاری بانک‌ها و موسسات اعتباری (مصوب شورای پول و اعتبار) دارای سقف مبلغ سرمایه‌گذاری بوده و همچنین طبق ماده ۱۶ قانون رفع موانع تولید ملزم به واگذاری هستند و در صورت عدم واگذاری آن، مشمول مجازات‌های ماده ۱۷ آن قانون خواهند بود. حال با توجه به این چالش، در این تحقیق لازم است تا محقق (محققین) ابتدا بررسی نمایند که آیا واقعا بانک‌ها باید در نوسانات بازار سرمایه نقش ایفا نمایند؟ و اگر نقشی دارند، نحوه ایفای نقش آنها چیست و تاکنون چگونه عمل نموده‌اند؟	ارزیابی و بازنگری نقش بانک‌ها در نوسانات بازار سرمایه	
در این تحقیق انتظار می‌رود ضمن آسیب‌شناسی وضعیت موجود در تصمیمات اخذ شده و اقدامات انجام شده از سوی هر یک از ارکان، مدلی عملیاتی جهت تعیین حد و مرز تصمیمات، اختیارات، اقدامات و اختیارات هر رکن در ابعاد سیاست‌گذاری، نظارت و اجرا ارائه شود تا ضمن تشخیص و رفع خلاءها، از هم‌پوشانی‌ها و تداخل‌های احتمالی به ویژه در امور نظارتی نیز جلوگیری به عمل آمده و ضمن ارتباط بین ارکان، استقلال هر یک نیز در حد بهینه حفظ گردد. به بیان بهتر، انتظار می‌رود پژوهش مذکور به صورت دقیق و عملیاتی، نحوه ارتباط بین شورا و سازمان بورس و همچنین سازمان بورس و بورس‌های تحت نظارت را تبیین نموده به گونه‌ای که ضمن حفظ استقلال هر رکن، وظایف سیاست‌گذاری، نظارتی، تنظیم‌گری و اجرایی هر یک از ارکان به نحو مناسبی صورت پذیرد.	تبیین وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های ارکان بازار سرمایه شامل شورای عالی بورس، سازمان بورس و اوراق بهادار و هر یک از بورس‌ها	آسیب‌شناسی ساختار بازار سرمایه و ارائه راهکارهای سیاستی جهت بهبود آن
در این پژوهش انتظار بر آن است که ضمن آنکه مفهوم استقلال سازمان بورس از دولت و مسائل سیاسی به طور عملیاتی تبیین و تحلیل می‌گردد، راهکارهای سیاستی قابل اجرا و عملیاتی در نظام مالی و حقوقی ایران جهت ایجاد و حفظ این استقلال نیز ارائه گردد.	مفهوم عملیاتی حفظ استقلال ارکان بازار سرمایه به ویژه سازمان بورس از دولت و پرهیز از سیاست‌زدگی و ارائه راهکارهای عملیاتی	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
در سال‌های گذشته سهامداران خرد یا حقیقی حضور قابل توجهی در بازار سرمایه به ویژه در بورس‌های سهامی داشته‌اند. این سهامداران دارای دغدغه‌ها، مشکلات و چالش‌هایی هستند که نمی‌توانند به مانند سهامداران حقوقی آنها را به مسئولین سازمان بورس و اوراق بهادار منتقل کنند. سازوکارهای مختلفی جهت رفع این مشکل پیشنهاد شده است. برای نمونه برخی معتقدند که تشکیل کانون سهامداران خرد می‌تواند جهت پیگیری حقوق و چالش‌های این سهامداران موثر واقع شود. در هر حال حمایت و ارتباط با سهامداران خرد و رفع دغدغه‌ها و چالش‌های به حق آنها می‌تواند در ارتقاء فرهنگ سرمایه‌گذاری و توسعه بازار کمک کند. از پژوهشگر انتظار می‌رود که ابتدا با مطالعه تطبیقی، نحوه تعامل و ارتباط سهامداران خرد با مسئولین نهاد ناظر در بازار سرمایه کشورهای منتخب را شناسایی و تحلیل کند و سپس با توصیف وضعیت موجود تعامل و ارتباط فعلی سهامداران خرد و مسئولین سازمان بورس و اوراق بهادار و شناسایی چالش‌ها و دغدغه‌های سهامداران خرد به منظور رفع آنها، الگوی ارتباط مناسب نهاد ناظر و سهامداران خرد طراحی و استخراج گردد و توسط خبرگان تایید گردد.	طراحی الگوی ارتباط مناسب نهاد ناظر و سهامداران خرد	
بر اساس قانون بازار اوراق بهادار، اعضای دولتی نیز در ترکیب شورای عالی بورس و اوراق بهادار به عنوان بالاترین مرجع نظارتی و سیاست‌گذار بازار سرمایه حضور دارند که این امر می‌تواند شائبه دولتی بودن نظارت در بازار را به ذهن متبادر سازد از این رو لحاظ کلیت امر و رفع چالش‌های موجود ضروری است.	ساختار مستقل و مطلوب غیر دولتی برای نهاد ناظر و مقررات- گذار بازار سرمایه	
در این تحقیق ارتباط متقابل بورس‌های تحت نظارت با یکدیگر مدنظر می‌باشد تا بر اساس نتایج تحقیق مزبور، چگونگی تاثیر ساختارهای عملیاتی و مقرراتی هر یک از آنها بر دیگر بورس‌ها (مانند شرایط پذیرش، شرایط قیمت‌گذاری محصولات و ...) تبیین شده و در نهایت راهکارهای اجرایی جهت بهبود وضعیت موجود در این حیطه ارائه گردد.	ارزیابی اثرگذاری متقابل ساختارهای مقرراتی و عملیاتی در بورس‌های بازار سرمایه کشور	
در این پژوهش ضروری است وضعیت فعلی توقف و بازگشایی نمادها و جزئیات مربوط به آن شامل وضعیت دامنه نوسان پس از بازگشایی، چگونگی اجرای حراج تعیین قیمت پس از بازگشایی، نحوه عملکرد مدیران بازار در برگزاری حراج مربوطه و مواردی از این دست بررسی و آسیب‌شناسی شده و ضمن مطالعه موارد مشابه در دیگر کشورها، راهکارهای عملیاتی در این خصوص ارائه گردد.	آسیب‌شناسی فرایند توقف و بازگشایی نمادها و ارائه راهکارهای بهبود	بازار ریزساختارهای بازار
در این تحقیق انتظار می‌رود در خصوص وضعیت فعلی اطلاعات منتشره در خصوص معاملات و شاخص‌های بورسی از سوی بورس‌ها (شامل محتوا، تواتر و زمان آن) بررسی‌های لازم به عمل آمده و آن را با دیگر کشورها مقایسه و راهکارهایی اجرایی جهت بهبود در این خصوص ارائه گردد. به عبارتی انتظار می‌رود تا در خاتمه تحقیق، نوع اطلاعات معاملات و شاخص‌ها (اعم از پس‌نگر و پیش‌نگر)، زمان انتشار آنها و تواتر مربوط به هر یک به طور مستند مورد پیشنهاد قرار گیرد.	اطلاعات منتشره در خصوص معاملات و شاخص‌ها و نحوه انتشار آنها	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
در این بخش لازم است ضمن بررسی موضوع دامنه نوسان و حجم مینا در بازار سرمایه و استخراج مزایا و معایب آن، با بررسی دقیق موضوع محدودیت‌های معاملاتی در دیگر بازارها، این راهکارها بومی‌سازی شده و توصیه‌های پیشنهادی عملیاتی و قابل اجرای جایگزین با محدودیت‌های فعلی ارائه گردد.	آسیب‌شناسی و بررسی اثربخشی محدودیت‌های معاملاتی از جمله دامنه نوسان قیمت، حجم مینا و ارائه راهکارهای پیشنهادی جایگزین	
در این حوزه ضروری است ضمن بررسی مراحل معاملاتی در بورس‌های بازار سرمایه (اوراق بهادار) و بررسی این مراحل در مطابق با مطالعات تطبیقی، کارایی این مراحل در بازار سرمایه مورد بررسی قرار گرفته و در صورت نیاز، پیشنهادات اصلاحی این مراحل با در نظر گرفتن محدودیت‌های فعلی و بدون آن ارائه گردد.	ارزیابی کارایی مراحل معاملاتی در بورس‌های بازار سرمایه کشور (پیش‌گشایش، حراج ناپیوسته، مرحله پیوسته، پیش پایانی و...)	
در این خصوص لازم است تا محقق (محققین) با مطالعه تطبیقی در خصوص این مرحله معاملاتی از بازارهای سرمایه هم‌تراز، بررسی نماید که آیا تغییر زمان پیش‌گشایش بر نوسانات بازار در ابتدای شروع معاملات تاثیر داشته است یا خیر؟	ارزیابی اثر تغییر زمان پیش-گشایش بر نوسانات بازار در ابتدای شروع معاملات	
یکی از منابع درآمدی سازمان بورس و اوراق بهادار به عنوان نهاد عمومی غیردولتی و دیگر ارکان بازار سرمایه (بورس‌ها، سپرده‌گذاری و ...) دریافت کارمزد از فعالیت‌های مختلف (انواع معاملات، پذیرش، درج، رسیدگی به شکایات و اختلافات، ثبت اوراق و ...) است که هر ساله در معاونت نظارت بر بورسها و ناشران تهیه و ویرایش می‌شود. از پژوهشگر انتظار می‌رود که در این پژوهش ابتدا همه‌ی کارمزدهای موجود در بازار سرمایه کشور را احصاء و با روش دقیق و علمی طبقه‌بندی و سپس فرایند کامل تعیین این کارمزدها را توصیف کند، در ادامه و با استفاده از مطالعه تطبیقی و نظرات خبرگان، انواع، میزان و فرایند تعیین کارمزدهای فعلی را مورد آسیب‌شناسی قرار دهد و در نهایت سیاست‌ها و راهکارهای ارتقاء وضعیت فعلی را پیشنهاد دهد.	ارزیابی فرایند تعیین و میزان نرخ‌های کارمزد در بازار سرمایه	
در این زمینه لازم است، پژوهشگر ضمن مطالعه تطبیقی فرآیندهای معاملاتی و پس از معاملات در بازار سرمایه کشورهای دیگر، به ارزیابی وضعیت فعلی فرآیندهای معاملاتی (با توجه به ابعاد مختلف معاملات آنلاین نرم‌افزارهای معاملاتی مختلف، استیشن معاملاتی، زمان، ارکان درگیر، نظارت‌ها و...) و پس از معاملات در بازار داخل (برای مثال فرایند تسویه و پایاپای با سپرده‌گذاری و...) پرداخته و موانع و چالش‌های آن را از فعالان بازار سرمایه، خبرگان و سرمایه‌گذاران پرسش نماید. همچنین به این سوالات نیز پاسخ داده شود که آیا بومی‌سازی فرآیندهای معاملاتی فعلی لازم است؟ آیا در فرآیندهای پس از معاملات، تسویه توسط سپرده‌گذاری و تسویه وجوه مطلوب است یا بهتر است کارگزاری مینا قرار گیرد (به بیان دیگر آیا بهتر است؛ فرایند تسویه در ابتدا در کارگزاری انجام شود و بعداً به سپرده‌گذاری ارسال گردد؟) در پایان راهکارهای اصلاحی با تقسیم فرآیندهای معاملاتی و پس از معاملات با توجه به ارکان مختلف درگیر در این فرآیندها ارائه گردد.	ارزیابی فرآیندهای معاملاتی و فرآیندهای پس از معامله	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
معاملات آتی سکه طلا در سال ۱۳۸۷ به منظور گسترش ابزارهای مالی در بورس کالا شکل گرفت و طی ۱۰ سال حجم معاملات افزایش چشمگیری یافت اما در سال ۱۳۹۷ به دلیل نوسانات شدید قیمت دلار و سکه و در نتیجه تاثیر عملکرد این بازار بر بازار نقدی، معاملات آتی سکه طلا متوقف شد. در این راستا نیازمند مطالعاتی در رابطه با ارزیابی و عملکرد این معاملات بر بازار نقدی بوده و راهکارهای پیشنهادی مشخصی بیان گردد.	ارزیابی سیاست توقف معاملات آتی طلا جهت کنترل نوسانات بازار نقدی و ارائه پیشنهادات سیاستی	
در این پژوهش انتظار می رود محقق با بررسی عرضه های اولیه در سال های گذشته، ضمن آسیب شناسی اولیه نحوه تخصیص عرضه های اولیه (IPO)، بر اساس مطالعات نظری در دنیا بهترین الگوی متناسب با تخصیص عرضه اولیه در بورس اوراق بهادار تهران را پیشنهاد نماید. بدیهی است با توجه به ابعاد و مشخصات بازار سرمایه کشورمان الگوی پیشنهادی باید از بیشترین سودمندی و عدالت و کمترین عوارض برخوردار باشد.	بررسی الگوهای مناسب تخصیص در عرضه های اولیه	
یکی از چالش های حوزه حقوقی بازار سرمایه، تلاقی و تعارض برخی از قوانین کشور از جمله قانون مالیاتی، قانون تجارت، قانون کسب و کار، قانون رفع موانع تولید و ... با قانون بازار سرمایه جمهوری اسلامی ایران است. در این طرح از پژوهشگر(ان) انتظار می رود که ابتدا قوانین مرتبط و متعارض شناسایی و تحلیل شوند و راهکارهای خرد و کلان جهت رفع تراحم و تقویت حوزه حقوقی بازار سرمایه ارائه گردد.	بررسی ارتباط و تعارض قوانین مختلف کشور با قانون بازار سرمایه	
در این پژوهش در پی آسیب شناسی جامع وضعیت فعلی فرایند رسیدگی به اختلافات در بازار سرمایه شامل بخش سازش و بخش هیات داوری بوده تا ضمن تعیین نقاط ضعف فرایند فعلی، پیشنهادات کاربردی و عملیاتی جهت بهبود آن ارائه گردد.	آسیب شناسی رویه های موجود جهت رسیدگی به اختلافات در بازار سرمایه و ارائه راهکارهای بهبود	مسائل نظارتی و حقوقی بازار سرمایه
در این پژوهش ضروری است تا ضمن شناسایی و تبیین نظامات فعلی کشف و رسیدگی به تخلفات، این فرایند مورد ارزیابی و آسیب شناسی قرار گرفته و راهکارهای اجرایی جهت توسعه و بهبود آن نیز ارائه گردد.	آسیب شناسی رویه های موجود جهت رسیدگی به تخلفات در بازار سرمایه و ارائه راهکارهای بهبود	
هنگامی که یکی از اشخاص تحت نظارت مبادرت به نقض قوانین و مقررات حاکم بر خود می نماید این موضوع مصداق تخلف انضباطی می باشد که برای رسیدگی به این امر در قوانین و مقررات ترتیبی از قبیل ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار، ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید و ... پیش بینی شده است از این رو تبیین نظام جامعی با مطالعات تطبیقی در این خصوص ضروری است.	بررسی تطبیقی قانون نگاری در حوزه تخلفات و چگونگی رسیدگی به پرونده های تخلفاتی در ایران و بورس های کشورهای اسلامی	
در این تحقیق انتظار می رود تا رویه کشف، مستندسازی و پیگیری جرائم بازار سرمایه شامل فرایندهای داخل سازمان بورس، فرایندهای پیگیری در نظام قضایی با تاکید بر موضوع پیگیری نیابتی و جمعی سازمان بورس و همچنین بررسی آن در دادگاه های قضایی (با تاکید بر نقاط قوت و ضعف دادگاه های فعلی ویژه جرائم بورسی)، تحلیل، بررسی و آسیب شناسی شده و راهکارهای بهبود برای آن ارائه گردد.	آسیب شناسی رویه های موجود جهت رسیدگی به جرائم در بازار سرمایه و ارائه راهکارهای بهبود	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
با عنایت به این موضوع که ممکن است توسط سرمایه‌گذاران و سهامداران؛ نسبت به عملکرد اشخاص تحت نظارت سازمان شکایتی وجود داشته باشد، بررسی نحوه رسیدگی به شکایات در نظام حقوقی سایر کشورها و همچنین لحاظ استانداردهای بین‌المللی در این خصوص مفید می‌باشد.	مطالعه تطبیقی وضعیت رسیدگی به شکایات (قوانین، استانداردهای عملی حاکم و شیوه‌های اجرایی در خصوص رسیدگی) در نهادهای متناظر بین‌المللی	
در شرکت‌های بورسی و فرابورسی، سهامداران عمده با توجه به مالکیت عمده خود، راهبری تصمیمات شرکت را در اختیار دارند و از این رو پیش‌بینی راهکارهایی جهت حمایت از سهامداران خرد در مقابل سهامداران عمده ضروری است.	متولیان حمایت از حقوق و سرمایه‌گذاران خرد/ اقلیت، ساختار نهادها و الگوهای حقوقی مترتب بر این موضوع در سایر بازارهای سرمایه	
فعالیت حرفه‌ای در بازار سرمایه ممکن است منجر به خسارت برای سرمایه‌گذاران گردد و از آنجا که محتمل است این خسارات موجب عدم مطلوبیت سرمایه‌گذاری در بازار گردد، شیوه‌های جبران خسارت‌های وارده باید بررسی گردند.	شیوه‌های تعیین و ترمیم خسارات وارده به فعالان بازار سرمایه	
یکی از ضمانت‌اجراهای نقض قوانین و مقررات و ارتکاب جرائم در حوزه بازار سرمایه، الزام شخص مرتکب به جبران زیان‌های ناشی از فعل مجرمانه خود است. از جمله جرائمی که ارتکاب آن متضمن ورود ضرر به سرمایه‌گذاران است جرائم مرتبط با اطلاعات نهانی است و به ویژه جرم معامله متکی بر اطلاعات نهانی. بررسی قابلیت مطالبه زیان‌های ناشی از این دسته جرائم از منظر قواعد مسئولیت مدنی غیرقراردادی و همچنین بررسی و تحلیل شیوه‌های متداول در نظام‌های حقوقی مختلف در زمینه محاسبه میزان خسارات قابل مطالبه، از جمله مسائل مهم و نیازمند مطالعه و پژوهش تطبیقی است.	بررسی و تحلیل روش‌های محاسبه میزان خسارات ناشی از جرائم مرتبط با اطلاعات نهانی	
در حال حاضر یکی از ایرادات دادرسی‌های قضایی، اطلاع دادرسی می‌باشد. از این رو با عنایت به تخصصی بودن مباحث بازار سرمایه و لزوم تعیین تکلیف نمودن هر چه سریعتر اختلافات، ابزارها و نهادهای جایگزین پیگیری‌های قضایی در بازارهای حقوق سرمایه‌گذاران کمک و افری نماید.	ابزارها و نهادهای جایگزین پیگیری‌های قضایی در بازارهای سرمایه	
در برخی موارد سهامداران خرد در مقابل شرکت و سهامداران عمده، در موقعیت ضعیف قرار دارند از این رو با پیش‌بینی ابزارهایی که از طریق آن بتوان با طرح دعاوی جمعی، حقوق سهامداران خرد را استیفا و حفاظت نمود، ضروری است.	اصول و آیین‌های طرح و پیگیری دعاوی جمعی در نظام‌های حقوقی	
ارزشیابی اوراق بهادار در فرایندهای مختلفی در بازار سرمایه کاربرد دارند. مهمترین بخشی که در این خصوص می‌تواند از خدمات ارزشیابی استفاده نماید، بازار اولیه در مقام عرضه سهام می‌باشد که با تعیین فرایندها و چارچوب آن می‌توان نظام ارزشیابی را قاعده‌مند و در قوانین و مقررات آتی لحاظ نمود.	نظام حاکم بر ارزشیاب در بازار سرمایه	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
برخی از خدمات نرم افزاری در بازار سرمایه توسط شرکت‌های رایانه‌ای ارائه می‌گردد که این شرکت‌ها چون تحت نظارت سازمان نیستند امکان بررسی نحوه ارائه خدمات و فعالیت آنها وجود ندارد که این امر می‌تواند منجر به وقوع تخلفات، ناهنجاری‌ها و حتی جرائمی در بازار سرمایه گردد لذا نحوه نظارت بر آنها باید نظام‌مند گردد.	ماهیت و ساختار شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات نرم افزاری (OMS) با مطالعه تطبیقی در بازارهای سرمایه	
در حوزه فعالیت‌های حرفه‌ای شکل‌گیری تعارض منافع امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. اهمیت این موضوع وقتی است که تعارض منافع می‌تواند منجر به بروز تخلفات از قوانین و مقررات گشته و ناهنجاری‌های گوناگونی را ایجاد نماید. لذا تبیین نظام حقوقی در راستای مدیریت تعارض منافع ضروری است.	مدیریت مطلوب تعارض منافع و نحوه احتراز از تعارض منافع در روابط نهاد ناظر بازار سرمایه با اشخاص تحت نظارت	
بازاریاب برخلاف بازارگردان در قوانین و مقررات بازار سرمایه به نحو مکفی تبیین نگردیده- است. از جمله در آیین‌نامه حفظ ثبات بازار سرمایه به آن پرداخته شده است. لذا لازم است با توجه به ماهیت خاص این نهاد مالی بدان به صورت کافی پرداخته شود و قواعد حاکم بر آنها تعیین شود.	مقررات‌گذاری در خصوص بازاریابی و عملیات بازاریابان در بازار سرمایه	
هرگونه نقض قوانین و مقررات بازار سرمایه که در قالب تخلف و یا جرم صورت پذیرد مستوجب ضمانت‌اجرای انضباطی و کیفری می‌باشد، که در برخی موارد می‌تواند ضمانت‌اجراهای مزبور، بازدارنده نبوده و یا اینکه دارای تناسب با جرم و یا تخلف نباشد. از این رو لازم است به صورت کامل آسیب‌شناسی گردد.	آسیب‌شناسی ضمانت‌اجراهای انضباطی و کیفری در بازار سرمایه	
با توجه به گسترش فعالیت‌ها در فضای مجازی، حجم بسیار بالایی از اطلاعات متوجه سرمایه‌گذاران و سهامداران می‌شود که در بسیاری از موارد این اطلاعات برخلاف واقع بوده و موجب گمراهی و یا ایجاد فضای مجرمانه می‌گردد. از این رو بررسی وضعیت موجود و آسیب‌شناسی آن جهت ارائه راهکارهای قانونی ضروری است.	پیشگیری از وقوع جرائم و تخلفات بازار سرمایه در حوزه فضای مجازی و تعقیب جرائم و تخلفات حرفه‌ای بازار اوراق بهادار در فضای مجازی	
تنها رسیدگی به تخلفات و جرائم کافی نبوده و لازم است که با ابزارهای قانونی موجود، راهکارهای پیشگیری از وقوع ناهنجاری‌ها پیش‌بینی گردد و تعیین قواعد حاکم بر آن و خلأهای احتمالی جهت پیش‌بینی در قوانین و مقررات آتی ضروری است.	فرایند مطلوب پیشگیری از وقوع جرائم، تخلفات و اختلافات و سوءجریان‌ها در بازارهای مالی	
میانجی‌گری را می‌توان یکی از کارآمدترین ابزارهای رفع اختلافات و ناهنجاری‌ها جهت برگرداندن وضعیت زیان دیده به وضعیت ماقبل خود می‌باشد. لذا تعیین اصول حاکم بر آن از طریق میانجی‌گری لازم می‌باشد.	طراحی و تبیین سیاست‌های اصلاحی و ترمیمی در مواجهه با ناهنجاری‌های بازار سرمایه با بکارگیری روش میانجی‌گری در مواجهه با جرائم حوزه بازار سرمایه	
یکی از ابزارهای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، ارائه آموزش‌های لازم جهت چگونگی سرمایه‌گذاری و اجتناب از ریسک‌های احتمالی می‌باشد. لذا تعیین مراجع موظف به ارائه آموزش و همچنین سرفصل‌های آن و ... ضروری است.	نظام کارآمد آموزش و حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران خرد/اقلیت	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
اشخاص تحت نظارت از قبیل ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و ... در قبال انجام وظایف قانونی و مقرراتی خود دارای مسئولیت‌های حقوقی در مواجهه با سرمایه‌گذاران و مشتریان خود می‌باشند. از این رو تبیین راهکارهای جبران خسارات احتمالی و همچنین نحوه تضمین مسئولیت حرفه‌ای اشخاص تحت نظارت ضروری است.	طراحی سازوکارهای حمایت از سرمایه‌گذاران با تأکید بر تأسیس صندوق‌های جبران خسارات و صندوق‌های تضمین مسئولیت حرفه‌ای اشخاص تحت نظارت	
در این پژوهش انتظار می‌رود تا ضمن شناسایی خلاءهای اطلاعاتی موجود در فرآیندهای نظارتی (مانند اطلاعات ارتباطی بین اشخاص اعم از ارتباطات سببی، نسبی، تراکنش‌های مالی و ...)، موانع موجود در دسترسی به این اطلاعات نیز تبیین شده و ضمن تعیین منبع اصلی هر یک از گروه داده‌ها (مانند سازمان مالیات، بانک مرکزی، سازمان ثبت احوال، سازمان ثبت اسناد و املاک، سازمان ثبت شرکت‌ها و ...)، راهکارهای عملیاتی جهت رفع این موانع ارائه گردد.	شناسایی داده‌های لازم جهت بهبود فرایندهای نظارتی بازار سرمایه و ارائه مدل عملیاتی جهت دسترسی به آن‌ها	
معمولاً در زمان نگارش مواد حقوقی یا قانون، ضمانت اجرایی آن در همان قانون یا به موجب قوانین بعدی، در قالب جرائم و مجازات‌هایی ذکر می‌گردد. بدیهی است میزان و نحوه اجرای این مفاد، بر اثربخشی قوانین اثرگذار خواهد بود. در این تحقیق لازم است تا محقق (محققین) ضمن بررسی ضمانت‌های اجرایی این قوانین، میزان اثربخشی سیاست‌های تنبیهی در بازار سرمایه را از منظر مبلغ، زمان اجرا و دامنه شمولیت مورد بررسی قرار دهند و در صورتیکه این سیاست‌ها اثربخش نیستند، راهکار افزایش اثربخشی آن را ارائه نماید.	بررسی میزان اثربخشی سیاست‌های تنبیهی در بازار سرمایه	
معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی یکی از مهم‌ترین چالش‌های بازارهای در حال توسعه از جمله بازار سرمایه ایران است. در این پژوهش انتظار می‌رود مبنای حقوقی مبارزه با معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی به دقت تشریح و ارائه شود و به علاوه، مجموعه راهکارهایی که برای شناسایی و مهار این معاملات قابل استفاده است، پیشنهاد شود.	آسیب‌شناسی معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی و راهکارهای مهار آن	
در بازار سرمایه قوانینی برای کنترل اطلاعات نهانی مانند محدودیت‌های مربوط به اعضای هیئت مدیره، هیات عامل، بازرسان و ... وجود دارد. اما در رابطه با اطلاعات نهانی خارج از بازار سرمایه، فرایند صحیحی برای تشخیص و تنظیم‌گری آن‌ها وجود ندارد. به عنوان مثال می‌توان به اطلاعات نهانی ناشی از قیمت‌گذاری‌ها، تعرفه‌ها، حوزه گمرک، حوزه مالیاتی و ... اشاره کرد. در این پژوهش لازم است ابتدا این اطلاعات نهانی و قوانین ناظر به آن‌ها در ایران شناسایی و تشریح شود و سپس قوانین و مقررات ناظر به نوع اطلاعات نهانی در کشورهای مختلف مطالعه و ارزیابی شده و ساختار تنظیم‌گری مناسب جهت جلوگیری از استفاده از این نوع اطلاعات نهانی ارائه گردد.	تنظیم‌گری اطلاعات نهانی موجود در خارج از بازار سرمایه	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
ساختار سهامداری تودرتو و پیچیده در بازار سهام ایران در بسیاری از کشورهای دیگر نیز رواج دارد و از این شبکه‌های مالکیتی تحت عنوان گروه‌های کسب و کار (business groups) یاد می‌شود. در این پژوهش لازم است با استفاده از داده‌های مالکیتی و روش‌های علمی تخمین میزان مالکیت، گروه‌های کسب و کار حاضر در بازار سرمایه ایران شناسایی شوند و به علاوه، با استفاده از تجربیات بین‌المللی، قوانین و مقررات حاکم بر این گروه‌های کسب و کار که با هدف حفظ حقوق سهامداران خرد اعمال می‌شود، بررسی و پیشنهادات سیاستی لازم ارائه گردد.	شناسایی گروه‌های کسب و کار در بازار سرمایه و تنظیم مقررات ویژه آن‌ها	
یکی از مهم‌ترین ابزارهای نظارتی برای مبارزه با تخلفات در ارکان تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار، استفاده از اطلاعات و مستندات داخلی شرکت‌هاست. در حال حاضر چارچوب مشخص و مدونی برای الزام شرکت‌ها برای ثبت و نگهداری این اطلاعات (شامل ایمیل‌ها، مکالمات و ...) وجود ندارد که کار مبارزه با تخلفات را با دشواری‌های زیادی مواجه می‌کند. در این پژوهش انتظار می‌رود پیشنهادات عملیاتی و دقیق برای ایجاد چنین زیرساخت‌هایی هم از زاویه حقوقی - قانونی و هم از زاویه عملیاتی و اجرایی ارائه شود.	امکان‌سنجی ایجاد زیرساخت‌های ثبت اطلاعات و مستندات (شامل ایمیل‌ها، مکالمات و ...) در نهادهای مالی و ناشران	
معاملات پیش‌دستانه (front running) یکی از مهم‌ترین انواع تخلفات در بازار سرمایه هستند. در این پژوهش انتظار می‌رود که اولاً موقعیت‌های مختلفی که معاملات پیش‌دستانه در نهادهای مالی زمینه بروز پیدا می‌کنند، شناسایی شود (مثلاً در زمان معامله پرسنل نهاد مالی با حساب‌های شخصی خودشان به موازات حساب مشتریان) و ثانیاً راهکارهای مبارزه با آن بر اساس تجربیات بین‌المللی تشریح شود.	بررسی شیوه‌های جلوگیری از معاملات پیش‌دستانه؛ چالش‌ها و راهکارها	
شناسایی دستکاری قیمتی یکی از پرچالش‌ترین و پیچیده‌ترین حوزه‌های نظارت بر بازار سرمایه است. در این پژوهش لازم است که ابتدا وضعیت فعلی تشخیص و برخورد با دستکاری قیمتی تشریح شود و با ذکر چالش‌های وضعیت موجود و انجام مطالعه تطبیقی، تعریف و مصادیق دستکاری قیمتی به صورت دقیق ارائه گردد و راهکارهای جدید و مناسب تشخیص و برخورد دستکاری قیمتی در انواع معاملات بازار سرمایه مطرح شود.	دستکاری قیمتی در انواع معاملات بازار سرمایه	
افشای درست و به‌موقع اطلاعات یکی از مهم‌ترین عوامل رشد و توسعه بازار سرمایه است. در این پژوهش لازم است اولاً کمیت و نوع اطلاعات منتشره از سوی شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه بررسی شود و ثانیاً در مقایسه با بازارهای بین‌المللی، اطلاعاتی که لازم است افشای آنها الزامی شود و یا ضرورتی به افشای آنها نیست مشخص شود (مواردی همچون حقوق و پاداش مدیران، معاملات مدیران و اعضای هیئت مدیره، سهامداران عمده و ...). به‌علاوه، در هر مورد فرآیند افشای اطلاعات (زمان‌بندی، نحوه افشا و ...) به طور کامل تشریح گردد.	آسیب‌شناسی چارچوب افشای اطلاعات در بازار سرمایه ایران	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
نیاز به استقرار سیستم‌های کنترل داخلی اثربخش به صورت جزء جدایی‌ناپذیر سیستم راهبری شرکتی است. کنترل‌های داخلی ضعیف، فرصت را برای افراد متقلب در ارتکاب جرم و فریبکاری فراهم می‌کنند. همچنین کاهش درآمد و گردش مالی شرکت، سرمایه‌گذاری پایین‌تر، دستمزد حسابرسی بالاتر، نقص در عملکرد شرکت، کیفیت گزارشگری مالی ضعیف، و واکنش‌های منفی بازار از پیامدهای دیگر ضعف در کنترل‌های داخلی است. بر این اساس در این پژوهش لازم است شرایط، الزامات و استانداردهای گزارشگری کنترل داخلی ناشران اوراق بهادار بررسی شده، عواقب عدم گزارشگری نامناسب تبیین گردد، مقایسه‌ای بین عملکرد ناشران از لحاظ سیستم گزارشگری کنترل داخلی انجام پذیرد، همچنین شاخص‌های سلامت سیستم گزارشگری داخلی تبیین گردد و راهکارهایی در جهت ارتقای سلامت و شفافیت در اطلاعات فعالیت ناشران فعلی به لحاظ سیستم گزارشگری ارائه گردد.	گزارش‌گری کنترل داخلی ناشران اوراق بهادار بورس: الزامات و نیازمندی‌ها	
در راستای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و با هدف گسترش مالکیت عموم مردم در سهام شرکت‌های دولتی به منظور تأمین عدالت اجتماعی و بهبود درآمد خانوارها و تشویق اقشار مردم به پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، سهام عدالت در قالب سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی به مشمولین (عموم مردم) واگذار گردید. هم‌اکنون پس از چند سال از اجرای آن و با توجه به چالش‌های پیش‌رو، لازم است تا مجری/مجریان ضمن بررسی و آسیب‌شناسی این مکانیزم واگذاری، راهکارهای بهبود وضعیت فعلی شامل اصلاح قوانین مرتبط، ساختار و زمان‌بندی اجرایی نمودن آن را ارائه نمایند.	آسیب‌شناسی فرآیند واگذاری سهام عدالت و ارائه راهکار	
یکی از چالش‌های مهم سهام عدالت نحوه آزادسازی آن است. لازم است مجری/مجریان ضمن بررسی و آسیب‌شناسی مکانیزم آزادسازی، راهکارهای بهبود وضعیت فعلی را ارائه نمایند.	آسیب‌شناسی فرآیند آزادسازی سهام عدالت و ارائه راهکار	
دولت در راستای اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ نسبت به واگذاری سهام خود در شرکت‌های دولتی اقدام نموده است. این واگذاری شامل روش‌هایی همچون سهام عدالت، عرضه در خارج از بازار سرمایه، عرضه عمومی در بازار سرمایه، فروش بلوکی و خرد سهم و فروش در قالب صندوق سرمایه‌گذاری اقدام نموده است. در این پژوهش لازم است تا مجری/مجریان ضمن بررسی عملکرد کلی دولت در هر حوزه، مزایا و معایب هر روش را بررسی و ضمن مطالعات میدانی مورد نیاز، نسبت به پیشنهاد روش مناسب اقدام نماید.	شیوه‌های واگذاری سهام متعلق به دولت در بورس و پیشنهاد روش‌های مناسب	
در حال حاضر موضوع سهام عدالت یکی از موضوعات مهم سازمان بورس و اوراق بهادار است و با توجه به اینکه شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی متولی سهم‌های مربوط به طرح سهام عدالت در روش غیرمستقیم هستند، بررسی آسیب‌ها و چالش‌های این شرکت‌ها مانند نحوه برگزاری مجمع، انتخاب اعضای هیئت مدیره، فروش سهام شرکت در بازار سهام و ... و ارائه راهکارهایی جهت بهبود شرایط آنها، حائز اهمیت است.	آسیب‌ها و چالش‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی و راهکارهای ارتقاء آنها	

واگذاری سهام دولتی

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه‌بندی
یکی از دغدغه‌های سرمایه‌گذاران، عدم اطلاع از اقدامات شرکتی یا عدم آشنایی آنها با فرایند مربوطه می‌باشد و معمولاً این پیگیری‌ها همچون پیگیری سود نقدی، سود سهمی، فروش/استفاده از حق تقدم و ... زمان‌بر بوده و هر یک از شرکت‌های بورسی فراخور سیستم‌های حسابداری و توافق با شرکای تجاری مثل بانک‌ها، فرایند مختص به خود را دارند و این خود به سردرگمی سرمایه‌گذاران خواهد افزود. بر این اساس لازم است تا در صورت امکان، اقدامات شرکتی به صورت متمرکز صورت پذیرد و سرمایه‌گذاران با یکبار مراجعه به پرتفوی خود در سامانه‌های مربوطه، علاوه بر رصد میزان دارایی خود، موارد فوق‌الذکر را مشاهده نموده و با حداقل اقدامات لازم بتوانند شماره حساب بانکی دریافت سود را اعلام نموده یا تغییر دهند و همچنین بتوانند در کوتاه‌ترین زمان با شناسه بانکی منحصر به فرد خود در افزایش سرمایه از محل آورده شرکت نموده و مواردی از این قبیل به سهولت صورت پذیرد. در این پروژه، لازم است تا مجری/مجریان نسبت به امکان‌سنجی اقدامات فوق در قالب یک سامانه اقدام نموده و بر اساس بررسی‌های صورت گرفته، نسبت به طراحی آن اقدام نمایند.	امکان‌سنجی مدیریت اقدامات شرکتی و ارایه راهکارها در راستای تسهیل برای سرمایه‌گذاران	
بخش عمده افزایش سرمایه شرکت‌ها در بازار سرمایه ایران که با هدف تامین مالی شرکت انجام می‌شود در قالب انتشار حق تقدم خرید سهام به قیمت اسمی انجام می‌شود. این در حالیست که روش‌های دیگری از افزایش سرمایه (سلب حق تقدم و ...) نیز در بازارهای دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرند که لازم است در این پژوهش به طور کامل بررسی شوند و موانع پیش‌روی استفاده از آنها و راهکارهای رفع این موانع ارائه شود. به‌علاوه در سایر انواع افزایش سرمایه که با اهدافی غیر از تامین مالی (مثلاً اصلاح ساختار سرمایه از طریق تجدید ارزیابی دارایی‌ها) انجام می‌شوند نیز لازم است بررسی دقیق و ارائه راهکارهای اصلاحی انجام شود.	ارزیابی انواع روش‌های افزایش سرمایه شرکت‌ها، اثرات آن و ارائه راهکارهای اصلاحی	
مالیات یکی از منابع مهم دولت برای تامین مالی مخارج خود است. از آنجایی که سیستم اخذ مالیات نقش بسیار مهمی از یک سو در تامین منابع مالی دولت و از سوی دیگر در تنظیم امور اقتصادی جامعه ایفا می‌کند، از حساسیت بسیار زیادی برخوردار است. چنانچه در آن بیش از اندازه جانب اقتصاد گرفته شود دولت را در اداره امور جامعه با مشکل مواجه خواهد ساخت و اگر بیش از اندازه جانب دولت گرفته شود، اقتصاد از فعالیت باز می‌ماند. از این رو دست‌یافتن به نقطه تعادل بسیار حیاتی و مهم است. در فعالیت‌های فعالان بازار سرمایه، مالیات عایدی سرمایه‌ای، مالیات سود تقسیمی و مالیات بر نقل و انتقال اوراق بهادر، پایه‌های مالیاتی هستند که دولت می‌تواند با توجه به شرایط زمانی از آنها جهت تامین مالی مصارفش استفاده کند. از پژوهشگر انتظار می‌رود که ابتدا وضعیت کنونی انواع مالیات‌های دریافتی از فعالان بازار سرمایه، معافیت‌ها و نرخ‌ها را توصیف کند و با استفاده از مطالعه تطبیقی و نظرات خبرگان، ضمن آسیب‌شناسی وضع موجود، سیاست‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت اخذ مالیات از فعالان بازار سرمایه را ارائه کند.	ارزیابی نوع مالیات، نرخ‌ها و معافیت‌های مالیاتی در بازار سرمایه	

طبقه بندی	عنوان پژوهش	توضیحات
	ارزیابی مکانیزم فروش تعهدی سهام در بازار سرمایه کشور و ارائه راهکارهای بهبود آن	در این پژوهش لازم است تا محقق (محققین) با مطالعه تطبیقی مکانیزم های فروش تعهدی در سایر کشورها و همچنین در نظر گرفتن مباحث فقهی و حقوقی، مکانیزم فعلی فروش تعهدی را بررسی نموده و ضمن شناسایی آسیب های این مکانیزم، راهکارهای بهبود آن را ارائه نماید.
	الزامات ایجاد بازار صکوک رقابتی و شفاف (حذف نرخ گذاری دستوری، حذف رکن ضامن بانکی، رتبه بندی اعتباری اوراق و...) و امکان سنجی پیاده سازی آن	از محققین انتظار می رود که راهکارهای ایجاد یک بازار رقابتی صکوک در بازار سرمایه ایران را احصا، بررسی و ارایه نماید. ضمنا این انتظار از تحقیق حاضر وجود دارد که تعیین نماید در صورت ایجاد بازار رقابتی مذکور، نرخ تامین مالی از بازار صکوک در چه سطحی قرار می گیرد. به علاوه تعیین نمایند آیا این سیاست، می تواند باعث ایجاد مزیت رقابتی بین بازار صکوک و بازار پول در تامین مالی در اقتصاد کشور شود.
	بررسی راهکارهای توسعه ابزارهای مرتبط با بازار ارز (صندوق ارزی، ابزارهای مشتقه ارزی و ...)	نوسانات ارزی در کشور چه در سطح خرد و چه در سطح کلان، ریسک های بالایی را به اقتصاد تحمیل می کند. جهت مدیریت و پوشش ریسک ارزی در کشور، بازار سرمایه امکان تعریف ابزارهای مختلفی را دارد. صندوق ارزی و ابزار مشتقه ارزی راهکارهایی است که در این بازار قابل تعریف است. در این پژوهش انتظار می رود پس از معرفی این ابزارها با توجه به شرایط اقتصاد ایران راهکارهای عملیاتی به طور مشخص تبیین شود، به طوریکه دغدغه های بانک مرکزی و سایر نهادهای سیاست گذار برطرف گردد.
	ارزیابی تاثیر سیاست های بانک مرکزی بر بازار سرمایه و ارائه پیشنهادات سیاستی در جهت مدیریت آثار آن	سیاست های بانک مرکزی به طور مستقیم و غیرمستقیم بر بازار سرمایه کشور اثرگذار خواهد بود. بدون تعامل مناسب بانک مرکزی و سازمان بورس، نظام تامین مالی کشور از کارآمدی قابل قبولی در راستای توسعه اقتصادی برخوردار نخواهد بود. در این تحقیق، پژوهشگران پس از بررسی تجارب جهانی به ارزیابی تاثیر سیاست های بانک مرکزی بر بازار سرمایه، ساختار کلی تعیین نرخ سود، نحوه مناسب تعامل دو نهاد بانک مرکزی و سازمان بورس پرداخته و به ارائه راهکارهای اجرایی با تاکید بر ساختار اقتصادی کشور بپردازند.
	سنجش میزان رقابت و شیوه های تقویت آن در نهادهای مالی	یکی از مهم ترین عوامل موثر بر کارکرد بهینه نهادهای مالی، وجود رقابت سالم میان این نهادها است. در این پژوهش انتظار می رود که اولاً میزان رقابت در میان نهادهای مالی مختلف در بازار سرمایه ایران (کارگزاری ها، شرکت های تامین سرمایه و ...) با استفاده از روش های کمی و کیفی بررسی شود و ثانياً راهکارهای مختلف جهت تقویت فضای رقابتی و جنبه های مختلف رقابت (صدور مجوز، کارمزد رقابتی، تنوع خدمات و ...) به طور کامل تشریح گردد.
	مصادیق تعارض منافع موجود در نهادهای مالی بازار سرمایه و راهکارهای مدیریت آن	نهادهای مالی به دلیل کارکردهای متنوعی که دارند معمولاً مجموعه ای از مصادیق تعارض منافع در آنها قابل احصا است. در این پژوهش انتظار می رود انواع مختلف تعارض منافع برای هریک از نهادهای مالی به طور کامل شناسایی شود و ثانياً، استراتژی مناسب برای مدیریت هریک از این مصادیق (پیشگیری، محدود کردن یا مدیریت) به صورت عملیاتی پیشنهاد گردد.

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
صندوق‌های با درآمد ثابت از یک سو (به صورت ضمنی یا آشکار) سود تقریباً ثابتی را به سرمایه‌گذاران خود نوید می‌دهند و از سوی دیگر، در ترکیب دارایی‌های خود اوراق بهاداری همچون اوراق بدهی و سهام دارند که به لحاظ ارزش دچار نوسان می‌شوند. علاوه بر آن، سازمان بورس و اوراق بهادار نیز در مقاطع زمانی مختلف الزاماتی را برای خرید سهام توسط این صندوق‌ها تعیین نموده است. این عدم انطباق دارایی‌ها و تعهدات صندوق‌ها منجر به ایجاد ریسکی می‌شود که مابه ازای آن، سرمایه‌ای به عنوان پشتوانه در نظر گرفته نشده است. بنابراین لازم است اولاً بررسی شود که وضعیت فعلی ترکیب دارایی صندوق‌های با درآمد ثابت به چه صورت است، ثانیاً این ترکیب فعلی چه میزان از ریسک به صندوق‌ها تحمیل می‌کند و ثالثاً، شیوه مناسب تعیین ترکیب دارایی‌های صندوق‌ها (از زاویه تنظیم‌گری سازمان بورس و اوراق بهادار) چیست.	بررسی و ارائه راهکار شیوه تعیین ترکیب دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک درآمد ثابت	
با توجه به بند ۵ ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار که دلالت بر فعالیت کانون‌ها به مثابه تشکل‌های خودانتظام در بازار سرمایه داشته و نیز با توجه به فعال بودن انجمن‌های علمی مرتبط در موضوعات بازار سرمایه، یکی از مباحث مهم برای این بازار، تحلیل نقش و جایگاه و نیز آسیب‌شناسی عملکرد این مجموعه‌ها در راستای نقش‌آفرینی بهتر و موثرتر این گروه از فعالین می‌باشد. این تحقیق علاوه بر بررسی و آسیب‌شناسی فوق‌الذکر، درخواست ارائه راهکارهایی برای ارتقای نقش‌آفرینی انجمن‌ها و کانون‌ها به منظور بهبود شرایط بازار را دارد.	آسیب‌شناسی عملکرد کانون‌ها و انجمن‌های تخصصی بازار سرمایه	
در ایران دستورالعمل تاسیس و راه‌اندازی صندوق‌های خصوصی در سال ۹۷ توسط سازمان بورس و اوراق بهادار تهیه و ابلاغ شد. مدت زیادی از فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در ایران نمی‌گذرد و نهادهای اندکی (سه نهاد) در این زمینه راه‌اندازی شده است! در این راستا لازم است با بررسی تطبیقی وضعیت فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در دنیا و بررسی وضعیت نهادهای فعلی آسیب‌شناسی در این زمینه انجام پذیرد. این صندوق‌ها در ایران با چه موانعی (از لحاظ ابعاد قانونی، اقتصادی، ساختاری و...) مواجه بوده و نیاز به چه زیرساخت‌هایی خواهند داشت؟ تبیین ارتباط فعالیت این صندوق‌ها و صندوق‌های جسورانه مطلوب خواهد بود. چه تمهیداتی در جهت تمیز فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و جسورانه در بورس مورد نیاز است؟ تأثیر فعالیت این صندوق‌ها در بازار سرمایه چگونه خواهد بود؟ راهکارهای دستیابی به وضعیت مطلوب در بازار سرمایه چیست؟ شاخص‌های موفقیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در بازار سرمایه چیست؟	*ارزیابی نقش صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در بازار سرمایه (در حال انجام)	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
تامین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط از مسیر بازار سرمایه با موانع زیادی همراه است. هر چند اگرچه تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط در ایران عمدتاً از طریق نظام بانکی صورت می‌گیرد، اما گزارش‌های سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه، در سال‌های اخیر ارتقای نظام بازار سرمایه را برای کمک به تامین مالی این بنگاه‌ها پیشنهاد کرده است. در سال‌های اخیر مسیرهای جدید برای این دسته از شرکت‌ها از جمله بازار شرکت‌های کوچک و متوسط، استفاده از صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و سرمایه‌گذاری جسورانه، تأمین مالی جمعی و ... مهیا شده است، اما آیا مسأله تأمین مالی این دسته از شرکت‌ها برطرف شده است؟ در این زمینه نیاز است، شاخص‌های تقسیم‌بندی اندازه شرکت‌ها در بازار سرمایه به درستی تبیین گردد، تجربیات جهانی در زمینه تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط از طریق بازار سرمایه بیان گردد، موانع تأمین مالی این دسته شرکت‌ها از لحاظ قوانین، شرایط، ابزارهای تأمین مالی و ... از طریق بازار سرمایه مشخص گردد. همچنین ریسک‌های پذیرش این دسته شرکت‌ها از لحاظ بازار داخلی در مقایسه با تجربیات جهانی نیز تبیین گردد. مطلوب خواهد بود که در این زمینه مورد کاوی تجربه موفق و ناموفق تأمین مالی این دسته شرکت‌ها از طریق بازار سرمایه انجام پذیرد.	*روش‌های تامین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط از بازار سرمایه (در حال انجام)	
نظر به وجود عارضه سببگردانی و مدیریت پرتفوی غیرمجاز توسط نهادها و افرادی که مجوز رسمی این نوع فعالیت را دارا نیستند، انتظار می‌رود پژوهشگران ضمن بررسی دلایل این پدیده، پیشنهادات لازم را برای کاهش معنی‌دار و ساماندهی این نوع فعالیت به سازمان بورس و اوراق بهادار ارائه نمایند. از جمله محورهای مورد بررسی در این پژوهش می‌توان به منظر قانونی، اطلاع‌رسانی، فرایندی و... اشاره کرد. بدیهی است نتایج پژوهش باید برخاسته از تحقیق بوده و امکان عملیاتی‌سازی داشته باشد.	شیوه‌های ساماندهی و جلوگیری از فعالیت سببگردانی غیرمجاز	
در بسیاری از نقاط دنیا، بانک‌های مرکزی عملیات بازار باز را در بازار بین بانکی خود انجام می‌دهند. لیکن بازیگران این بازار که می‌بایست در عملیات بازار باز بانک مرکزی مشارکت نمایند، محل اختلاف می‌باشد. از این تحقیق انتظار می‌رود که ضمن انجام یک مطالعه تطبیقی پیرامون تعداد منتخبی از کشورهای دنیا، انواع نهادهای مالی مجاز به فعالیت در بازار بین‌بانکی ایران در تعامل با عملیات بازار باز بانک مرکزی را تعیین نماید.	بررسی ابزارها و شیوه‌های مشارکت نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه در توسعه عملیات بازار باز	
بازار پول با بازار سرمایه می‌تواند در سه قالب رقابت، مکمل بودن و تکامل مشترک، تعامل داشته باشد. تعامل سازنده این دو بازار می‌تواند در جهت‌دهی منابع به سمت اقتصاد واقعی مثمرتر باشد. ابزارهایی که در بازار پول هستند، غالباً به صورت کوتاه مدت و کمتر از یکسال تعریف می‌شوند و ابزارهایی که در بازار سرمایه هستند، غالباً به صورت بلندمدت و بیش از یکسال تعریف می‌شوند. طراحی ابزاری که بتوان به صورت مشترک برای هر دو بازار استفاده کرد و موجب گسترش و توسعه آنها شد، حائز اهمیت است. در این پژوهش نیاز است که با مطالعه تطبیقی کشورهای پیشرو، ابزارهای مشترک بین بازار پول و بازار سرمایه شناسایی و تحلیل شود و سپس ابزارهای پیشنهادی معرفی گردد.	ابزارهای مالی مشترک بین بازار سرمایه با بازار پول	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
گسترش و پیشرفت بازار بیمه می تواند موجب گسترش و پیشرفت بازار سرمایه گردد و بالعکس. نهادهای بازار بیمه می توانند علاوه بر سرمایه گذاری در بازار سرمایه، از طریق بازار سرمایه تامین مالی خود را نیز انجام دهند. در این پژوهش نیاز است که با مطالعه تطبیقی کشورهای پیشرو، ابزارهای مشترک بین بازار بیمه و بازار سرمایه شناسایی و تحلیل شود و سپس ابزارهای پیشنهادی معرفی گردد.	طراحی ابزارهای مالی مشترک بین بازار سرمایه با بازار بیمه	
به مرور با گسترده شدن بازارهای مالی و فعالیت بیشتر و بیشتر سرمایه گذاران به منظور کسب بازدهی بالاتر، روش های سرمایه گذاری در بازار توسعه یافته و شیوه های تازه ای برای سرمایه گذاری پدید آمد. با گسترش علوم رایانه و توسعه الگوریتم ها و کشف مزایای هوش مصنوعی، صفحه ای جدید در کتاب معاملات بازارهای مالی گشوده شده است. در این پژوهش لازم است، پژوهشگران به بررسی تطبیقی معاملات الگوریتمی در کشورهای دیگر و تأثیر آن بر بازار سرمایه در مراحل اولیه پرداخته، سپس جایگاه و الزامات آن در بازار سرمایه تبیین گردد، سپس تأثیر این دسته از معاملات (از طریق پنل، ربات، پلتفرم یا سامانه های مختلف) با دسته بندی الگوریتم های معاملاتی اجرای معاملات، الگوریتم های سیگنال دهی، الگوریتم های مانیتورینگ یا پایش بازار، الگوریتم های position trading یا کم بسامد و الگوریتم های HFT یا پر بسامد (High Frequency Trading) بر بازار سرمایه تبیین گردد. تشخیص و شیوه های ردگیری این معاملات در بازار سرمایه بررسی شده و استانداردهای معاملات الگوریتمی در بازار سرمایه تدوین گردد. نحوه نظارت به همراه شاخص های ارزیابی این معاملات، رتبه بندی نهادهای فعال نیز تدوین گردد. در این راستا می بایست تبیین گردد که چه افراد، چه نهادهایی شرایط لازم را به چه نحوی جهت فعالیت در این زمینه در بازار سرمایه خواهند داشت؟ (مجوز فعالیت برای چه اشخاص حقیقی یا حقوقی صادر خواهد شد؟) همچنین مزایا و معایب این دسته از معاملات در بازار سرمایه چه خواهد بود؟	جایگاه و الزامات معاملات الگوریتمی در بازار سرمایه	نژآوری مالی

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
شرکت‌ها برای تامین مالی از طریق بازار سرمایه ملزم به طی کردن مسیرهای متعددی برای ورود به این بازار هستند، در این میان شرکت‌های نوپا و کسب‌وکارهای نوآورانه شرایط خاصی چه به لحاظ میزان ریسک، حجم تامین مالی، ساختار و ... خواهند داشت و همین موضوع تمهیدات ویژه‌ای را در بازار سرمایه می‌طلبد. در بازار سرمایه ایران مکانیزم‌ها و ابزارهایی از جمله بازار دارایی فکری، صندوق‌های جسورانه، بازار شرکت‌های کوچک و متوسط، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی، کارگزاری‌های تامین مالی جمعی و ... فراهم شده است. اما در این زمینه نیاز است پژوهشگر ضمن بررسی ابزارها، نهادها و مکانیزم‌های تامین مالی شرکت‌های نوپا و فعالیت‌های نوآورانه در دنیا از طریق بازار سرمایه و آسیب‌شناسی وضعیت فعلی (تامین مالی از ایده تا محصول بوسیله بازار دارایی فکری، بازار شرکت‌های کوچک و متوسط، تامین مالی جمعی، سرمایه‌گذاری جسورانه، صکوک نوآوری و ...) به ارائه راهکارهای اصلاحی و عملیاتی بپردازد. همچنین به این سوال پاسخ داده شود که چگونگی راه‌اندازی بازار هدف می‌تواند به هدف تامین مالی مناسب این شرکت‌های نوآور، نوآفرین‌ها (استارت‌آپ‌ها) و فعالیت‌های نوآورانه کمک کند و این بازار می‌بایست چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟	*تامین مالی شرکت‌های نوپا و فعالیت‌های نوآورانه از بازار سرمایه (در حال انجام)	
امروزه فناوری‌های نوظهوری همانند اینترنت اشیا، بلاکچین و هوش مصنوعی منجر به تحولات شگرفی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشورها شده است. یکی از بخش‌های مهم اقتصادی، بازارهای سرمایه هستند که این فناوری‌های نوین در حال دگرگونی در این بازارها بوده به طوری که در کنار فرصت‌های ارزشمندی که برای کشورها در جهت توسعه و بهبود کارایی ایجاد کرده، چالش‌هایی را نیز به همراه خواهد داشت. در این پژوهش انتظار می‌رود به طور مشخص این فرصت‌ها و چالش‌ها بیان شده و راهکارهای به حداکثر رساندن منافع حاصل از این فناوری‌ها در کنار کاهش و کنترل چالش‌های احتمالی بیان شود. نگاه آینده‌پژوهانه، بررسی نحوه سیاست‌گذاری سایر کشورها و نقش بازیگران و ذینفعان در پژوهش مورد توجه قرار گیرد.	بررسی نقش بالقوه فناوری‌های مالی در توسعه بازار سرمایه	
با گسترش رمزدارایی‌ها در دهه اخیر، سیاست‌گذاران و فعالان بازارهای مالی دنیا توجه ویژه‌ای به تحولات این بازار داشته‌اند. در اقتصاد ایران نیز رمزدارایی‌ها به یکی از موضوعات مهم تبدیل شده است. زیر محورهای مختلفی در این راستا به منظور پژوهش قابل تعریف است همانند، پول دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) و بازار سرمایه، کاربرد قرارداد هوشمند در بازار سرمایه ایران، توکنایز کردن دارایی‌ها، امور مالی غیرمتمرکز (Defi)، الزامات صندوق‌های رمزدارایی در ایران (اقتصادی، حقوقی و فقهی)، توکن‌های غیرمثلی (NFT) و غیره. انتظار می‌رود در طرح‌های پیشنهادی پس از موضوع‌شناسی دقیق، پیامدهای آنها برای اقتصاد و بازار سرمایه کشور بیان شده و الزامات هر کدام و تنظیم‌گری مناسب با توجه به شرایط اقتصاد ایران، تشریح شود.	رمزدارایی‌ها و بازار سرمایه	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه‌بندی
با توجه به اینکه قرار است، بورس بین‌الملل در کیش به زودی و پس از صدور مجوز از سوی شورای عالی بورس افتتاح شود، این بورس برای جذب سرمایه‌های خارجی و تامین مالی ارزی برای پروژه‌ها و شرکت‌ها راه‌اندازی خواهد شد. در این زمینه لازم است؛ الزامات راه‌اندازی این بورس بین‌المللی با مطالعه عمیق بورس‌های بین‌المللی در کشورهای دیگر بررسی شده و در کنار بررسی چالش‌های این بورس (برای مثال گزارش عدم تطابق‌گری مالی میان شرکت‌های ایرانی و خارجی، FATF، تحریم‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری با دلار و درخواست دلاری در زمان خروج و...) به ارائه راهکارهای عملیاتی بپردازد. در این راستا پاسخ به سوالات زیر مطلوب است: آیا تأسیس بانک آفشور و بانک اختصاصی مناطق آزاد می‌تواند به توسعه این بورس کمک نماید؟ نحوه تعامل این بورس با بورس‌های دیگر در داخل به چه شیوه‌ای خواهد بود؟ نحوه مدیریت تداخلات بین بورس‌ها (کالا و انرژی، اوراق بهادار) به چه شیوه‌ای خواهد بود؟ (برای مثال آیا بهتر است رینگ صادراتی بورس کالا به این بورس منتقل شود؟) چه معاملاتی در این بورس باید انجام شود؟ ویژگی این معاملات چیست؟ سیستم تسویه حساب در این بورس به چه شیوه‌ای خواهد بود؟ راه‌اندازی این بورس نیازمند چه مسائل حقوقی از منظر حقوق بین‌الملل خواهد بود؟ عضویت ایران در چه نهادها و سازمان‌های پولی و مالی بین‌الملل به توسعه این بورس کمک خواهد کرد؟ تأثیر راه‌اندازی این بورس بر بازار سرمایه چیست؟	ارزیابی بورس بین‌المللی کیش؛ چالش و راهکارها	
در این پژوهش انتظار می‌رود، ضمن بررسی تجارب موفق و ناموفق در دنیا در این زمینه همچنین استفاده از نتایج مطالعه تطبیقی صورت گرفته، شرایط و الزامات جهت پذیرش متقابل شرکت‌ها و ابزارها بین بازار سرمایه ایران و سایر کشورهای دوست، همسایه و اسلامی بررسی شده و به این سوالات نیز پاسخ داده شود: زیرساخت‌های (ارتباطی، قانونی، حقوق بین‌الملل، مالی، استانداردهای بین‌الملل و...) دستیابی به هدف فوق چیست؟ چه کشورهایی پتانسیل زمینه پذیرش متقابل را دارند (از لحاظ ویژگی، اهداف مشترک، قانونی، معاهدات و ...)? چه ابزارهایی می‌تواند در این زمینه مورد استفاده قرار گیرد؟ ریسک‌های بکارگیری آن‌ها چیست؟ موانع و چالش‌های دستیابی به این هدف چیست؟ آیا راه‌اندازی بورس بین‌المللی کیش به این هدف کمک می‌کند؟ راهکارها و اولویت‌های دستیابی به این هدف با توجه به پاسخ به سوالات فوق چیست؟	ایجاد زمینه پذیرش متقابل شرکت‌ها و ابزارها بین بازار سرمایه ایران و سایر کشورهای همسایه و اسلامی	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
در این پژوهش نیاز است پژوهشگران اولاً به بررسی تطبیقی عوامل موثر بر جذب سرمایه‌گذاران خارجی در کشورهای دیگر و استفاده از تجربیات آن کشورها در این زمینه، عوامل موثر بر جذب سرمایه‌گذار خارجی (برای مثال از لحاظ ابعاد قانونی، ریسک‌های سرمایه‌گذاری و ...) در بازار سرمایه پرداخته، ثانیاً زیرساخت‌ها و اقدامات لازم در جهت جذب سرمایه‌گذاران خارجی را معرفی نماید، ثالثاً آسیب‌شناسی فعالیت سرمایه‌گذاران خارجی در بورس داخل را در دوره برجام انجام دهد و رابعاً ریسک‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی نیز در بازار سرمایه تبیین گردد و در پایان راهکارهای اصلاحی نیز تبیین شده و اولویت‌بندی گردد.	بررسی مهم‌ترین اقدامات لازم جهت جذب سرمایه‌گذاران خارجی و آسیب‌شناسی دوره برجام به دلیل ناموفق بودن در این حوزه	
در این پژوهش لازم است ضمن بررسی و تخمین حجم معاملات فرامرزی در کشور (از جمله رمز ارزها، فارکس و...) مطلوب است، بررسی شود چه عواملی باعث معاملات فرامرزی شده است؟ چه موانعی در بازار سرمایه (برای مثال نوع، ابعاد، جذابیت و...) به طور خاص باعث معاملات فرامرزی شده است؟ چگونه این معاملات می‌تواند به کشور وارد شود؟ تأثیر این معاملات بر بازار سرمایه در زمان‌های مختلف به چه صورت بوده است؟ تأثیر راه‌اندازی مدل سامپ جهت معاملات فرامرزی بورس‌ها بر بازار سرمایه چگونه خواهد بود؟ راهکارهایی در جهت مدیریت بهینه این معاملات در کشور نیز ارائه گردد.	معاملات فرامرزی و اثرات آن بر بازار سرمایه ایران (فارکس، رمز ارزها و ...)	
امروزه یکی از منابع مهم در فرآیند تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه، اخبار و اطلاعات منتشر شده از طریق شبکه‌های اجتماعی است. شبکه‌های اجتماعی فعال در بازار سرمایه به یک بستر برای تبادل تحلیل‌های مالی و اقتصادی تبدیل شده‌اند. بنابراین شناسایی تأثیر این شبکه‌های اجتماعی در تصمیم‌گیری افراد می‌تواند زمینه لازم را برای ارائه خدمات مطلوب به سرمایه‌گذاران فراهم آورد و همچنین راهنمای مقررات‌گذاری از طرف نهادهای ناظر در بازار سرمایه باشد. طی سالیان اخیر بحث شناسایی تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر بازار سرمایه و تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران به یکی از موضوعات جذاب و مورد توجه در حوزه مالی رفتاری تبدیل شده است. در این تحقیق به دنبال بررسی و آسیب‌شناسی اثرات این شبکه‌ها و راهکارهای ساماندهی آنها می‌باشیم.	آسیب‌شناسی اثرات شبکه‌های اجتماعی بر بازار سرمایه و راهکارهای ساماندهی آن (از قبیل فروش سیگنال و ...)	آموزش و فرهنگ‌سازی
سواد مالی ترکیبی از آگاهی، دانش، مهارت‌ها و رفتارهای مالی لازم برای تصمیم‌گیری صحیح مالی و سرانجام دستیابی به وضعیت مساعد مالی فردی است. در این پژوهش به دنبال شناسایی و بررسی عوامل موثر بر سواد مالی و نیز بررسی مدل‌های سنجش سواد مالی افراد و ارائه راهکارهایی برای ارتقا آن می‌باشیم.	*سنجش و ارتقا سواد مالی، چالش‌ها و راهکارها (در حال انجام)	
وجود معامله‌گران تازه وارد به عرصه معامله‌گری که آموزش‌های کافی برای تحلیل بازار بورس را نیاموخته‌اند و عموماً بر اساس رفتارهای هیجانی تصمیم‌گیری می‌کنند، یکی از مسائل روز بازارهای مالی است. پیشنهاد ایجاد مکانیزم‌های آموزش و نیز اطلاع‌رسانی برای جلوگیری از رفتارهای هیجانی سرمایه‌گذاران از اهداف این پژوهش می‌باشد.	ایجاد مکانیزم اطلاع‌رسانی و آموزش برای جلوگیری از رفتار معاملات هیجانی سرمایه‌گذاران خرد	

توضیحات	عنوان پژوهش	طبقه بندی
در نوسانات بازار سرمایه و خاصه بازار سهام ایران در سال ۹۹، بعضا شاهد رفتارهای خاص برخی نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه کشور بودیم. به عبارت دیگر، سرمایه‌گذاری آن‌ها در برخی سهام شرکت‌های کوچک و دارای ارزش ذاتی پایین یا فروش گسترده سهام در دوران ریزش بازار و... این سوال را در ذهن کارشناسان بازار مطرح نموده که فهم الگوهای رفتاری و معاملاتی و سرمایه‌گذاری سهامداران حقوقی در بازار سرمایه ایران، نیازمند تعریف و انجام یک پژوهش مستقل و بی‌طرفانه در ارتباط با رفتار معاملاتی حقوقی‌ها در بازار سرمایه و سهام کشور، مورد نیاز است. از تحقیق حاضر انتظار می‌رود ضمن استخراج الگوهای رفتاری نهادهای مالی در بازار سهام ایران خاصه در سال‌های گذشته و خاصه در بازه ۱۳۹۸ الی ۱۴۰۰، عوامل موثر بر آن و راهکارهای مدیریت آثار و شیوه‌های ارتقا نظارت بر رفتار حقوقی‌ها در بازار سرمایه مشخص نماید. انتظار می‌رود محققین ضمن تعیین مصادیق رفتار مخرب معامله‌گران حقوقی در بازار سرمایه ایران، راهکارهای شناسایی سریع این رفتار توسط نهادهای ناظر و شیوه‌های مقابله با آن را، ارائه نماید.	تحلیل رفتار حقوقی‌ها در بازار سهام و طراحی الگوی هوشمند شناسایی رفتار مخرب	
به طور کلی در ادبیات تعریف حباب و علت‌های وقوع آن، توافقی وجود ندارد. همچنین کشف حباب نیز به علت غیرقابل مشاهده بودن ارزش ذاتی بازار، مشکل است. اصطلاح حباب در علم مالی به طور کلی به وضعیتی اشاره دارد که قیمت یک دارایی با اختلاف قابل توجهی از قیمت و ارزش بنیادین آن دارایی بالاتر باشد. در این پژوهش لازم است پژوهشگر به درستی حباب قیمتی در بازار سرمایه را تعریف نموده و راه‌های شناسایی آن را در ادبیات خارجی و داخلی تبیین نماید. سپس عوامل موثر بر شکل‌گیری حباب قیمتی بازار سرمایه را در بازارهای جهانی و سپس در بازار داخلی بررسی نماید. در این راستا مطلوب است حباب قیمتی صنایع مختلف در بازار سرمایه مقایسه گردد و دلایل تفاوت عوامل شکل‌گیری حباب قیمتی در صنایع مختلف بررسی گردد و راهکارهای کلی و اختصاصی هر صنعت در جهت جلوگیری از تشکیل حباب ارائه گردد.	عوامل موثر بر شکل‌گیری حباب قیمتی و راهکارهای جلوگیری از تشکیل آن	
ورود و رفتارهای هیجانی سهامداران خرد و غیرحرفه‌ای در بازار سرمایه ایران در سال ۹۹، این بحث را بین صاحب‌نظران بازار سرمایه برانگیخته است که مهمترین راهکار اصلاح و عدم تکرار بی‌ثباتی‌های بازار سرمایه در سال فوق‌الذکر، ترویج و تقویت سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار سرمایه ایران می‌باشد. انتظار می‌رود که محققین ضمن بررسی علل اصلی عدم توسعه سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در سال‌های گذشته در بازار سرمایه ایران، راهکارهای مختلف توسعه آن را احصا و بررسی نمایند.	تقویت سهامداری غیرمستقیم و شیوه مناسب آن	

طبقه بندی	عنوان پژوهش	توضیحات
	بررسی ایجاد محدودیت‌ها برای معاملات مستقیم افراد غیر حرفه‌ای در بازار سهام	بازار سرمایه امکان سرمایه‌گذاری برای قشرهای مختلف را فراهم آورده است. افراد حرفه‌ای که فرصت و تخصص لازم برای تحلیل مستمر اطلاعات سهام را دارند، می‌توانند با حضور فعال در بازار و با استفاده از ابزارهای مختلف سرمایه‌گذاری کنند. اما افرادی که توانایی و یا فرصت مطالعه و تحلیل مستمر اطلاعات سهام را ندارند با توجه به نوسانات موجود در بازار و عدم آگاهی از اتفاقات آن ممکن است در شرایطی قرار بگیرند که دچار زیان‌های پیش‌بینی نشده گردند. این موضوع نیاز به طراحی الگوها و مدل‌هایی برای ایجاد محدودیت این دسته از سرمایه‌گذاران را ایجاب می‌نماید. این تحقیق به دنبال بررسی این ایده و ارائه راهکارهایی برای مدیریت شرایط حضور افراد غیر حرفه‌ای در بازار سرمایه می‌باشد.
	الگوی شناسایی معاملات و معامله‌گران هیجانی	وجود معامله‌گران تازه وارد به عرصه معامله‌گری که آموزش‌های کافی برای تحلیل بازار بورس را نیاموخته‌اند و عموماً بر اساس رفتارهای هیجانی تصمیم‌گیری می‌کنند، یکی از مسائل روز بازارهای مالی است. شناسایی الگوهای رفتاری این دسته از معامله‌گران و نیز شناسایی معاملاتی که منجر به پیامدهای بد در بازار سرمایه به طور خاص رفتارهای بحرانی می‌شود از اهداف این تحقیق می‌باشد.
	بررسی ابعاد رفتار توده‌وار در بازار سرمایه ایران	فرآیندهای تصمیم‌گیری و رفتار سرمایه‌گذاران فردی و نهادی نقش مهمی در بازار سرمایه ایفا می‌کند. رفتار توده‌وار یکی از مواردی است که در هر بازار سرمایه‌ای به طور خاص در کشور ایران مشاهده می‌شود؛ و التهاب در بازار سرمایه را تشدید می‌کند. در این مطالعه انتظار می‌رود ابعاد این رفتار به طور مشخص در زمان‌های مختلف مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفته و پیشنهادهای سیاستی کاربردی بیان شود.
حسابداری	آسیب‌شناسی قواعد و استانداردهای حسابداری از زاویه بازار سرمایه	برخی استانداردهای حسابداری همچون نحوه شناسایی سود در هلدینگ‌ها پیامدهای نامطلوب می‌تواند بر بازار سرمایه داشته باشد. به عنوان مثال، لزوم شناسایی سود در هنگام فروش دارایی باعث می‌شود شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ‌ها برای تحقق سود مدنظر خود ناچار به فروش برخی سهام سودآور خود باشند که هم به زیان پورتنفوی سرمایه‌گذاری آنهاست و هم می‌تواند باعث ایجاد فشار فروش و افت قیمت‌ها در بازار شود. در این پژوهش لازم است بررسی جامعی بر روی قواعد و استانداردهای حسابداری انجام شود و پیشنهاد اصلاحی لازم ارائه گردد.
تاریخ شفاهی بازار سرمایه	تاریخ شفاهی عملکرد رؤسای سازمان بورس و اوراق بهادار	در این طرح (ها) به بررسی مجموعه چالش‌ها، راهکارها، تصمیمات، دستورالعمل‌ها و ... در دوره ریاست آقایان دکتر عبده، دکتر صالح آبادی، دکتر فطانت، دکتر محمدی، دکتر قالیباف و دکتر دهقان دهنوی بر سازمان بورس و اوراق بهادار پرداخته خواهد شد. دستاوردهای این پژوهش به صورت اثری مدون در اختیار روسای فعلی و آتی سازمان و دیگر پژوهشگران قرار خواهد گرفت.

طبقه بندی	عنوان پژوهش	توضیحات
بخش تعاون	جایگاه تعاونی‌ها در بازار سرمایه	یکی از راه‌های اصلی و کلیدی تحقق شعار مردمی کردن اقتصاد در سیاست‌های اصل ۴۴ حضور بخش تعاون و ایفای نقش بیشتر تعاونی‌ها در اقتصاد است. با تسهیل ورود تعاونی‌ها به بازار سرمایه و از بین بردن محدودیت‌های مربوط به آنان می‌توان تعاونی‌ها را در تحقق مردمی کردن اقتصاد همراهی کرد. در این پژوهش لازم است ابتدا تجربه دیگر کشورها در زمینه استفاده تعاونی‌ها از قابلیت بازار سرمایه بررسی شود، موانع استفاده شرکت‌های تعاونی از قابلیت‌های بازار سرمایه در ایران تبیین گردد و راهکارهای مناسب درباره امکان‌سنجی ورود تعاونی‌ها به بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری و تامین مالی آنها از طریق بازار سرمایه و ... ارائه شود.
سرمایه اجتماعی در بازار سرمایه	*نحوه سنجش سرمایه اجتماعی سازمان و ارکان بازار سرمایه و عوامل موثر بر آن (در حال انجام)	سرمایه اجتماعی یکی از مقولاتی است که تاکنون آنچنان که شایسته است مورد توجه قرار نگرفته است. انتظار می‌رود محققین گرامی ضمن مروری بر شیوه‌های محاسبه سنجش سرمایه اجتماعی، ضمن شناسایی مولفه‌های مهم و اثرگذار آن، بهترین شیوه سنجش سرمایه اجتماعی را برای سازمان بورس و اوراق بهادار و کلیه ارکان بازار سرمایه پیشنهاد نمایند.
نقش بازار سرمایه در اقتصاد کلان	چگونگی افزایش تاثیر بازار سرمایه در جهت بهبود وضعیت کلان اقتصادی	در این تحقیق انتظار می‌رود محققین ارتباط متقابل بین بازارهای مالی و غیرمالی مختلف اقتصاد ایران با بازار سرمایه را بررسی و تبیین نمایند. محققین می‌بایست ضمن مدل‌سازی آثار متقابل این بازارها در سال‌های گذشته، روش‌ها و مدل‌های مناسب جهت شبیه‌سازی و پیش‌بینی، این ارتباطات متقابل را در سال‌های آتی تبیین نمایند.

- ۱) عناوین ستاره‌دار(*) در حال انجام است، ولی در صورتیکه پژوهشگری علاقه به زیرموضوعات این عناوین دارد، قبل از نگارش پروپوزال با دبیر محترم کمیته راهبری پژوهش به شماره تلفن ۰۲۱۸۴۰۸۳۱۷۲ تماس حاصل فرماید.
- ۲) الزامی ندارد که عنوان طرح پژوهشی مانند عناوین پیشنهادی باشد و می‌تواند در برگیرنده یک موضوع خاص در آن حوزه پژوهشی باشد.
- ۳) پژوهشگران محترم قبل از انتخاب و نگارش طرح پژوهشی برای هماهنگی با شماره تلفن ۰۲۱۸۴۰۸۳۱۷۲ تماس حاصل فرمایند.